

Kuvailuryhmien ja Finnan tiivistyvä yhteistyö

Erkki Tolonen

Serafia Kari

Nina Hyvönen

Kuva: Museovirasto / Finna.fi.

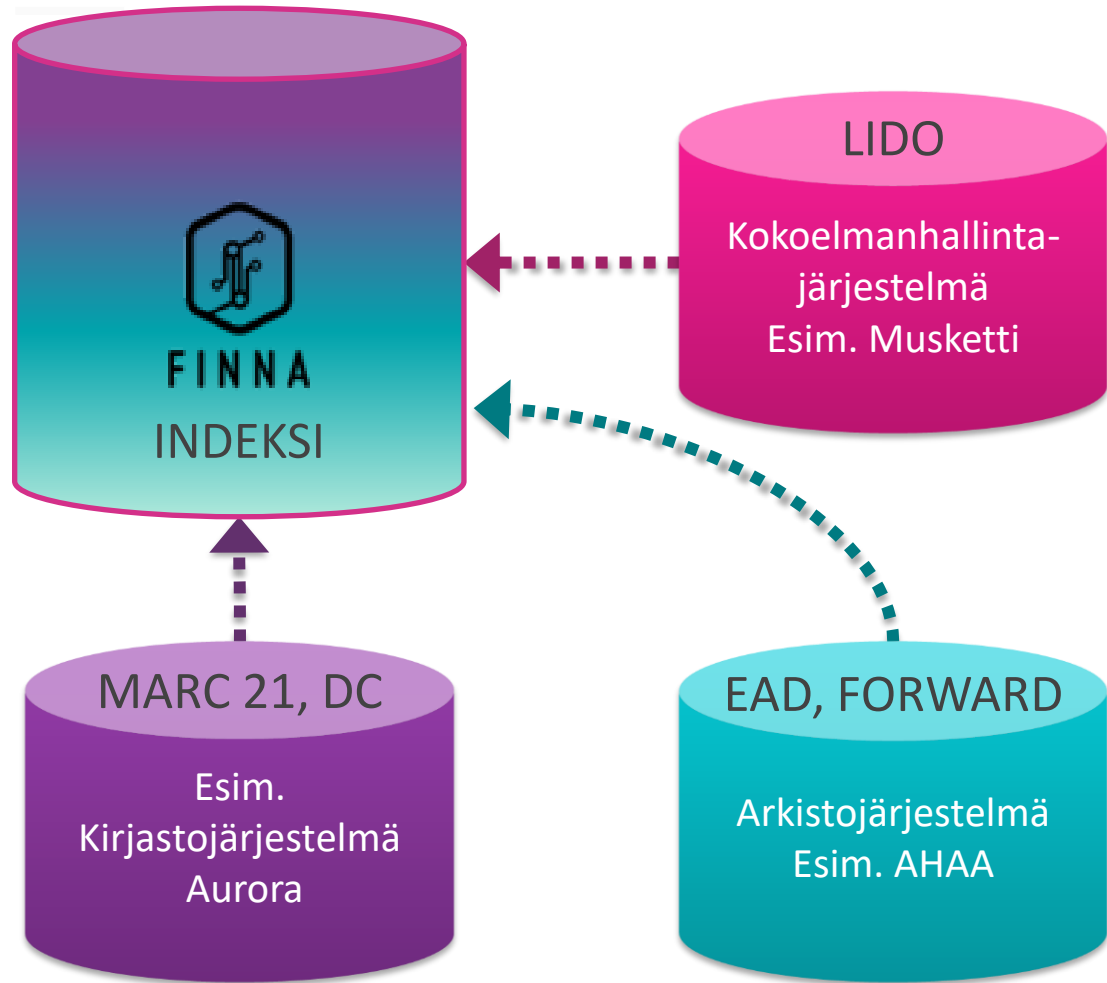
Valokuvaaja: U.A. Saarinen. CC BY 4.0

FINNA

Mitä metatiedolle tapahtuu Finnassa?

Hakutoiminnallisuus on kaikille yhteistä!

Jos organisaation kuvailu poikkeaa yhteisistä kansallisista käytännöistä, syntyy ongelmia.

Uusia hakuominaisuuksia ei yleensä tehdä vain yhden organisaation tarpeisiin, esimerkiksi:

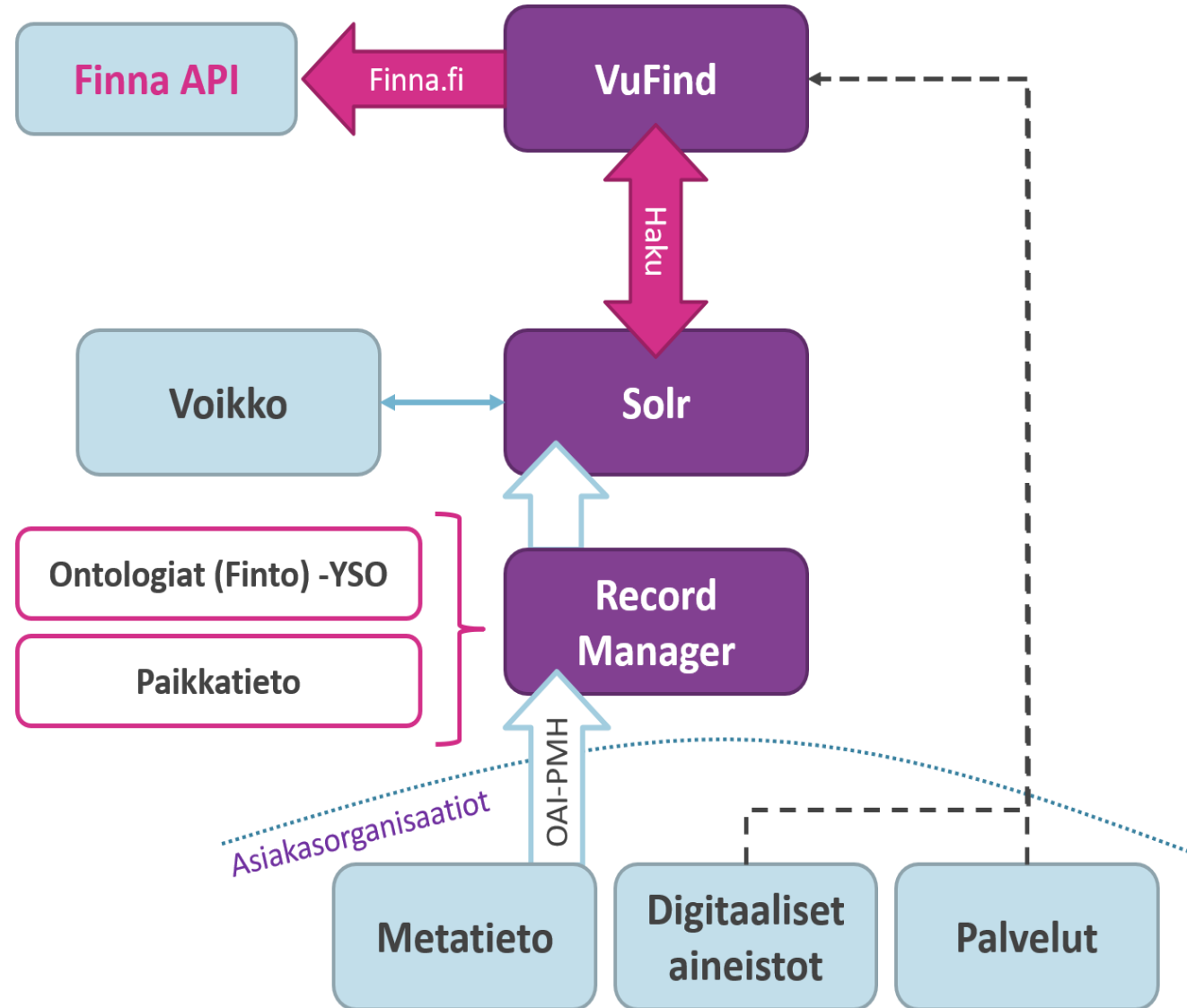
- Mahdollisuus kohdistaa hakuja johonkin tiettyyn tietoelementtiin
- Uudet haun suodattamismahdollisuudet (fasetit)

- **Record Manager** *haravoi*, *normalisoi*, *deduplikoi* ja *indeksoi* metatiedon Finnan **Solr**-indeksiin
- Finnan indeksistä tiedot haetaan ja esitetään **VuFind**-käyttöliittymässä
- **Rajapintojen** kautta saadaan sekä alkuperäinen metadata, että normalisoidut tietoelementit.

</>

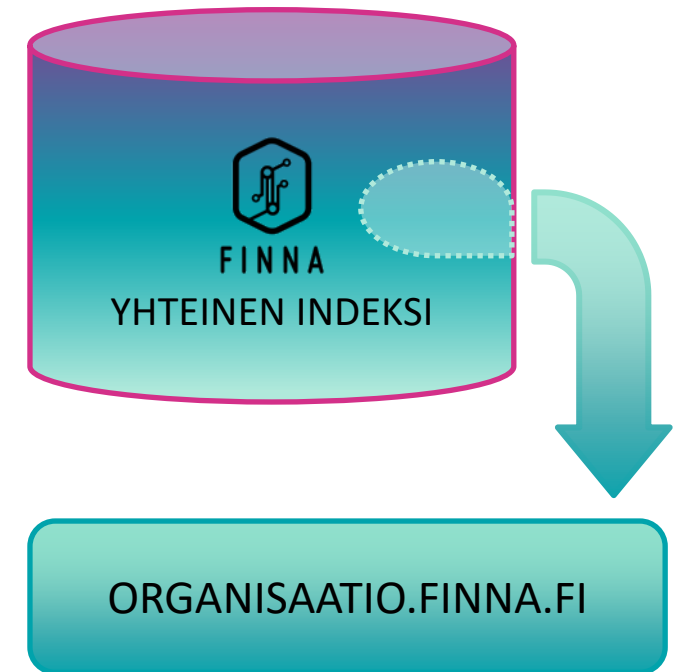
Alkuperäinen Marc21-tieto löytyy myös Finnan henkilökuntanäytöstä

</>

Mitä tapahtuu haravoinnissa?

- Muuttuneet, uudet ja poistetut metatiedot haravoidaan kirjastojärjestelmästä OAI-PMH-rajapintaa hyödyntäen, yleensä 30min välein, Koha 60min
- Kirjastojen Finna-hakupalveluissa näytetään vain kirjaston valitsema osa yhteisestä indeksistä

- MARC21 on mapattu = mikä kenttä tietyssä formaatissa vastaa mitäkin kenttää Finnan indeksissä
- Mappaustaulukko >>
 - Kertoo myös millä tavoilla eri kentät ovat haettavissa Finnasta

Marc 21, Kansalliskirjasto

100 1 |a Jansson, Tove, |d 1914-2001, |e kirjoittaja.
|0 (FI-ASTERI-N)000045590

Finnan indeksi

author Jansson, Tove, 1914-2001, kirjoittaja

FINNA

Finnan kehittäminen

- Finna-tiimissä **kaistat** työstävät Finnaa eri näkökulmista
- Kehitys etenee 4 viikon kehityskierroksissa
- Finnan uuden version julkaisuaikataulu löytyy [kehityskalenterista](#)

Palvelusuunnittelu

yhteistyö Finnassa mukana olevien organisaatioiden kanssa

Palvelupiste

tukipyyntöihin vastaaminen, kehitysehdotusten välittäminen

UX

käyttöliittymän suunnittelu, käyttäjätestaus

Tekninen

tekninen kehittäminen, devaus, teknisten ongelmien ratkaisu

Viestintä

kommunikointi organisaatiolle ja loppukäyttäjille

- **Finnan visio** luo isot raamit kehityksen suunnalle
- Vuosittainen toimintasuunnitelma sisältää isoimmat vuoden kehitystehtävät
- Kehityskierrokset perustuvat ajatukseen ketterästä kehityksestä
 - Ei pyritä täydelliseen lopputulokseen ensimmäisellä yrityksellä, vaan mennään vähän kerrassaan eteenpäin
- Sekä vuosisuunnitelmaan, että jopa yksittäisiin kehityskierroksiin voi tulla muutoksia ja uusia asioita, mm. jos palvelussa havaitaan jotain kriittistä

Formaattien indeksointiin tulevia muutoksia tulee jatkuvasti, eikä niitä ole tämän vuoksi kirjattu useinkaan vuosisuunnitelmaan. Isompiin kuvailun muutoksiin liittyviä tehtäviin voidaan varautua etukäteen

- Miten Finna toimii kaikille mukana oleville riittävän hyvin?
 - ➔ Loppukäyttäjän näkökulma tärkeä
 - ➔ Erilaiset käyttäjäryhmät huomioitava

Kuva: SLS / Finna.fi.
Valokuvaaja: Maximilian Stejskal. CC BY 4.0

2021 Finnan kehityksen painopisteet painottuvat perusominaisuuksien ja käytettävyyden vahvistamiseen.

- Iso osa painottuu käyttöliittymien käytettävyyden parantamiseen ja niiden räätälöinnin helpottamiseen
- hakutoimintojen parantaminen on myös fokuksessa
 - kuvailijoilta otetaan mielellään huomioita mm. tähän liittyen

Miten kuvailijoiden ehdotukset huomioidaan Finnan kehityksessä

Missä kehitysehdotuksia voi antaa?

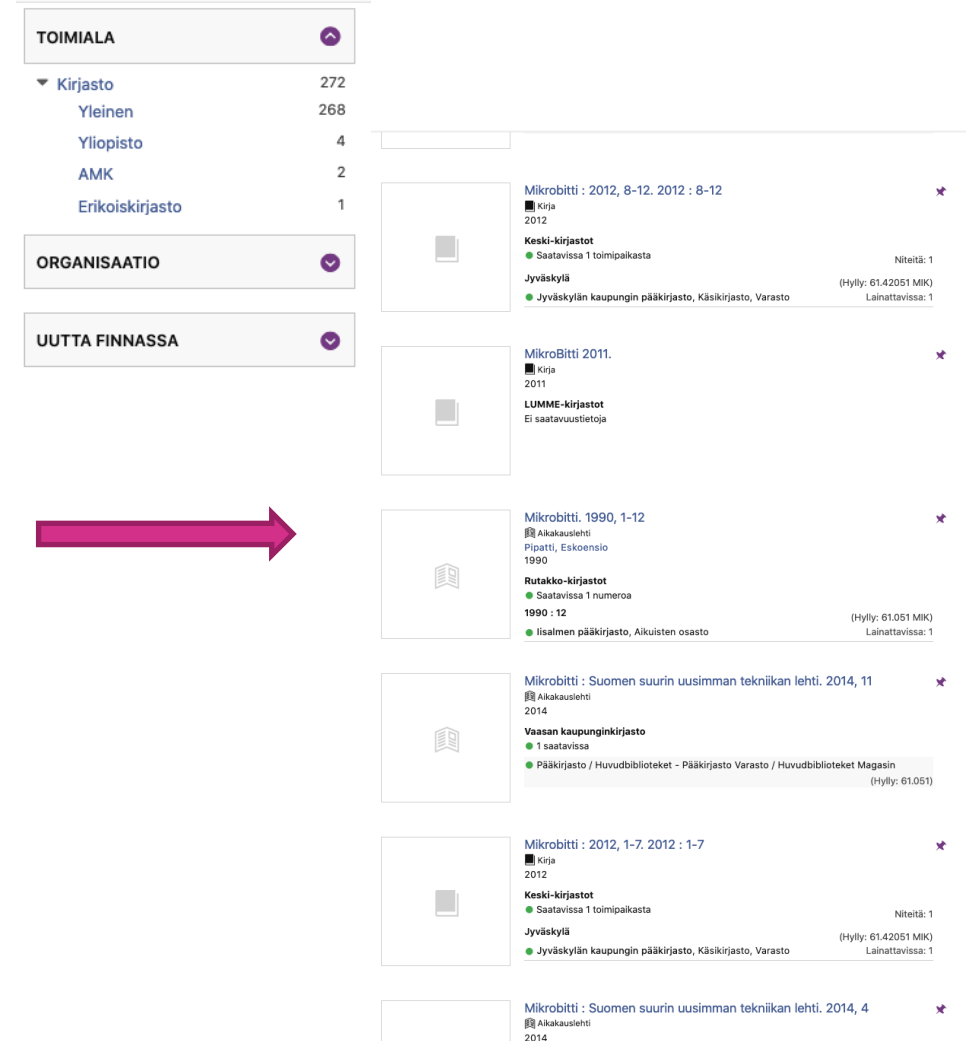
- Finna Foorumi
 - + Voidaan keskustella ja kasvattaa yhteisesti jonkin asian tärkeyttä
 - Ei kirjaudu automaattisesti tehtävienhallintajärjestelmään
- Palveluposti
 - + Kirjautuu tehtävien hallintajärjestelmään
 - Monimutkaiset asiat voivat jäädä jumiin, kun ei voida keskustella yhdessä
- Sektorikohtaiset asiakastapaamiset
- Osallistuminen erilaisiin temaattisiin tapahtumiin / webinaareihin
- Muu yhteistyö mm. käytettävyytestaustauksissa

- Teosavaimen käyttöönotto, joka on mahdollistanut saman teoksen eri versioiden löytämisen on herättänyt keskustelua ja pohdintoja foorumilla sen muodostumisen periaatteista:
 - <https://foorumi.kiwi.fi/t/kehitysehdotuksia-finnan-teosavaimen-muodostumiseen>

- Indeksoinnin muutoksista yleensä tietoa versiopäivitysten tiedoissa:
 - <https://foorumi.kiwi.fi/t/finnan-versiopaivitykset>
- Avattu myös uusi keskustelu muutoksista, joita ei näy versiopäivityksissä:
 - <https://foorumi.kiwi.fi/t/finnan-hakutoimintoihin-liittyvat-muutokset/>
 - Indeksoinnin muutoksia voidaan tehdä myös normaalijulkaisujen ulkopuolella
- Muutoksia voi kommentoida ja niistä voi keskustella mm. yllä olevissa foorumipostauksissa

Esimerkkicase: kausijulkaisujen kuvailu

- Eroavaisuudet yleisten ja korkeakoulukirjastojen välillä
 - erilaiset kuvailuratkaisut eri sektoreilla vaikuttivat kausijulkaisujen näkymiseen Finnassa
 - Erikseen kuvailtuja vuosikertoja ei voi deduplikoida ja niputtaa finna.fi:ssä yhdeksi lehdeksi
 - Vaikuttaa tiedonhakuun Finnassa
 - ➔ tätä pitäisi kirjastojen, kuvailuryhmien ja Finnan kanssa yhteistyössä selvittää

The screenshot shows the Finnna search results interface. On the left, there are three filter panels: 'TOIMIALA' (Library type) with 272 total results, 'ORGANISAATIO' (Organization), and 'UUTTA FINNASSA' (New in Finnna). The main search results list shows several entries, each with a book icon, title, and publication details. A large pink arrow points from the text on the left towards the search results.

TOIMIALA	Count
Kirjasto	272
Yleinen	268
Yliopisto	4
AMK	2
Erikoiskirjasto	1

ORGANISAATIO	Count
Jyväskylän kaupungin pääkirjasto, Käsikirjasto, Varasto	1

UUTTA FINNASSA	Count
Jyväskylän kaupungin pääkirjasto, Käsikirjasto, Varasto	1

Publication Title	Year	Organization	Notes
Mikrobitti : 2012, 8-12. 2012 : 8-12	2012	Jyväskylän kaupungin pääkirjasto, Käsikirjasto, Varasto	Niteitä: 1 (Hylly: 61.42051 MIK) Lainattavissa: 1
MikroBitti 2011.	2011	Ei saatavuustietoja	
Mikrobitti. 1990, 1-12	1990	lisälmen pääkirjasto, Aikuisten osasto	(Hylly: 61.051 MIK) Lainattavissa: 1
Mikrobitti : Suomen suurin uusimman tekniikan lehti. 2014, 11	2014	Pääkirjasto / Huvudbiblioteket - Pääkirjasto Varasto / Huvudbiblioteket Magasin	(Hylly: 61.051)
Mikrobitti : 2012, 1-7. 2012 : 1-7	2012	Jyväskylän kaupungin pääkirjasto, Käsikirjasto, Varasto	Niteitä: 1 (Hylly: 61.42051 MIK) Lainattavissa: 1
Mikrobitti : Suomen suurin uusimman tekniikan lehti. 2014, 4	2014		

Kuvailuryhmät ♥ Kirjastot ♥ Finnan käytettävyystyö

- Musiikkitiedonhakuun liittyen paljon kehitysehdotuksia Finnaan
- Aineiston esittämisessä tehtykin paljon muutoksia.
Monimutkaisempia hakuihin liittyviä ongelmia ei ole pystytty aina edistämään
→ Pitäisi tutkia musiikkihaun käytettävyyden parantamista kokonaisuutena ja löytää keskeisimmät ongelmakohdat
- Mahdollisia haasteita:
 - löytää parannuksia hakutoimintoihin, jotka toimivat yhtäaikaan esim. taidemusiikin ja populaarimusiikin hauissa
 - yleisten kirjastojen kuvailun ja korkeakoulukirjastojen kuvailuissa eroja käytännössä
- Isojen kokonaisuuksien työstössä yhteistyö erityisen tärkeää

Yhteistyön kehittäminen jatkossa

Kuva: SLS / Finna.fi.

Valokuvaaja: Maximilian Stejskal. CC BY 4.0

Kuvailijat eivät halua tehdä "turhaa työtä", vaan olla mukana määrittelemässä

- mitä metatietoa näkyy asiakkaille
- miten metatieto näkyy asiakkaille

Kokemus oman työn merkityksellisyydestä ja arvostuksesta on asiantuntijoille, myös kuvailijoille, tärkeää

- **Finnalaisilta toivotaan palautetta havaituista hakuongelmista**, jotta niitä voidaan analysoida yhdessä: läpikäynti kerran vuodessa?
- **Hakupainotteinen kuvailuryhmien työpaja** kerran vuodessa: puolen päivän ohjelma suunnitellaan yhdessä finnalaisten kanssa?
- **Finnan osallistuminen kuvailuryhmien toimintaan**: asiantuntijajäsen KUMEAassa (Serafia Kari)
- **Yhteistyö KAM-kuvailuryhmässä**